

Sygn. akt II CZ 88/17

POSTANOWIENIE

Dnia 12 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Józef Frąckowiak (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Grzegorzczak

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z wniosku B.M.K.

przy uczestnictwie Prokuratora Prokuratury Regionalnej w Ł.

o uchylenie ubezwłasnowolnienia,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 12 stycznia 2018 r.,

zażalenia wnioskodawczyni

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Ł.

z dnia 17 marca 2017 r., sygn. akt I ACa [...],

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym przez wnioskodawczynię B.M.K. postanowieniem z dnia 17 marca 2017 r. Sąd Apelacyjny w Ł. odrzucił jej wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie odpisu uzasadnienia postanowienia Sądu Apelacyjnego w Ł. z dnia 22 lipca 2015 r. oraz odrzucił jej wniosek o sporządzenie i doręczenie odpisu uzasadnienia postanowienia Sądu Apelacyjnego w Ł. z dnia 22 lipca 2015 r.

W sprawie tej ustalono, co następuje:

Postanowieniem z dnia 22 lipca 2015 r., w sprawie I ACa [...], wydanym po przeprowadzeniu rozprawy, na której wnioskodawczyni była reprezentowana przez pełnomocnika z urzędu, Sąd Apelacyjny w Ł. zmienił zaskarżone postanowienie Sądu pierwszej instancji z dnia 17 listopada 2014 r. w punkcie 2 w ten sposób, że nie obciążył wnioskodawczyni kosztami postępowania, oddalił apelację w pozostałej części i orzekł o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej wnioskodawczyni z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

Pracownik sekretariatu Sądu Apelacyjnego w Ł. w dniu 2 grudnia 2015 r. w rozmowie telefonicznej poinformował wnioskodawczynię, że rozprawa apelacyjna w jej sprawie odbyła się 22 lipca 2015 r.

W dniu 1 grudnia 2016 r. do Sądu Apelacyjnego w Ł. wpłynął wniosek B.K. nadany w urzędzie pocztowym w dniu 29 listopada 2016 r., w którym wnioskodawczyni wносиła o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia postanowienia z dnia 22 lipca 2015 r.

W dniu 18 stycznia 2017 r. do Sądu Apelacyjnego w Ł. wpłynęło kolejne pismo wnioskodawczyni, do którego załączyła odpis jej wcześniejszego wniosku o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia ww. postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 22 lipca 2015 r.

W piśmie procesowym z dnia 12 stycznia 2017 r. pełnomocnik z urzędu reprezentujący wnioskodawczynię w postępowaniu przed Sądem drugiej instancji - adwokat A. B-G. podniosła, że w jej przekonaniu nie była umocowana do złożenia

wniosku o sporządzenie i doręczenie jej uzasadnienia postanowienia z dnia 22 lipca 2015 r. Wynikać to miało z faktu, że postępowanie zostało prawomocnie zakończone i z tego powodu jej umocowanie do działania jako pełnomocnika z urzędu wygasło. Wskazała jednak, że pouczyła wnioskodawczynię o sposobie złożenia przez nią stosownego wniosku celem zainicjowania postępowania kasacyjnego.

Pismem z dnia 8 marca 2017 r. nowy pełnomocnik z urzędu ustanowiony dla wnioskodawczyni - adwokat K. W-G. ponowił wniosek o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia ww. postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 22 lipca 2015 r. Ponadto w odrębnym piśmie procesowym podniósł m.in., że B.K. złożyła już uprzednio wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wskazanego wyżej orzeczenia.

Sąd II instancji wskazał, że w rozpatrywanej sprawie niewątpliwie upłynął roczny termin określony w art. 169 § 4 k.p.c. Przedmiotowe postanowienie z dnia 22 lipca 2015 r. zostało ogłoszone na rozprawie, a zatem tygodniowy termin z art. 328 § 1 k.p.c. rozpoczął swój bieg od dnia ogłoszenia orzeczenia i upłynął bezskutecznie z dniem 29 lipca 2015 r. Wniosek, będący przedmiotem rozpoznania, został nadany przez wnioskodawczynię w dniu 29 listopada 2016 r., a zatem ze znacznym przekroczeniem terminu z art. 169 § 4 k.p.c. W myśl powołanego przepisu, w takiej sytuacji przywrócenie stronie uchybionego terminu może nastąpić wyłącznie w wypadkach wyjątkowych.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, nie sposób przyjąć, że w realiach niniejszej sprawy miał miejsce wypadek wyjątkowy, o którym mowa w art. 169 § 4 k.p.c. Sąd II instancji podkreślił, że w toku całego postępowania wnioskodawczym była reprezentowana przez pełnomocnika z urzędu, a zatem korzystała z fachowej pomocy prawnej. Dodatkowo jak wynika z akt sprawy przed upływem rocznego terminu z art. 169 § 4 k.p.c. wnioskodawczyni powzięła nie tylko informację o postanowieniu Sądu Apelacyjnego w ł. z dnia 22 lipca 2015r. i o uchybieniu terminu dla złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie jego uzasadnienia, ale także podjęła w tym przedmiocie korespondencję w ramach nadzoru

administracyjnego nad działalnością Sądu. Zaniechała jednak czynności procesowej w postaci złożenia wniosku w trybie art. 168 § 1 k.p.c.

Z tych względów Sąd Apelacyjny uznał, że wniosek B.M.K. o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia postanowienia Sądu Apelacyjnego w Ł. z dnia 22 lipca 2015 r. jest spóźniony i na podstawie art. 171 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odrzucił go. Rozstrzygnięcie to determinowało z kolei ocenę samego wniosku o sporządzenie i doręczenie pisemnego uzasadnienia postanowienia z dnia 22 lipca 2015 r. Wniosek ten jako spóźniony także podlegał odrzuceniu - art. 328 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

W zażaleniu wnioskodawczyni zarzuciła Sądowi Apelacyjnemu naruszenie: art. 168 § 1 k.p.c., 169 § 4 k.p.c. oraz art. 328 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zarzuty podniesione przez wnioskodawczynię są niezasadne, w konsekwencji jej zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie i podlega oddaleniu.

Stosownie do art. 169 § 1 k.p.c. jeżeli strona nie dokonała w terminie czynności procesowej bez swojej winy, sąd na jej wniosek postanowi przywrócenie terminu. Przywrócenie terminu po upływie roku od jego uchybienia jest dopuszczalne tylko w wypadkach wyjątkowych, o czym stanowi art. 169 § 4 k.p.c. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, że w postępowaniu, którego przedmiotem jest przywrócenie terminu po upływie roku od jego upływu bez znaczenia jest, czy wnioskodawca ponosi winę w uchybieniu terminu. Nawet oczywisty brak winy strony w uchybieniu terminu nie uzasadnia bowiem jego przywrócenia, jeżeli minął rok od upływu tego terminu, a rozpoznawany wypadek nie ma charakteru wyjątkowego.

Trafnie Sąd Apelacyjny podkreślił, że zawarte w art. 169 § 4 k.p.c. pojęcie "wypadków wyjątkowych" nie zostało określone w ustawie i do sądu rozpoznającego wniosek o przywrócenie terminu należy rozważenie, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności sprawy, czy argumenty wspierające wniosek są na tyle mocne, że przeważają nad argumentami przemawiającymi za stabilizacją sytuacji ugruntowanej przez upływ czasu, powstałej w następstwie

niedokonania czynności procesowej w terminie, a w konsekwencji czy pozwalają na stwierdzenie, że w sprawie zachodzi wypadek wyjątkowy.

Uzasadnienie zaskarżonego postanowienia wskazuje, że Sąd II instancji wnikliwie i rzeczowo zbadał wszystkie aspekty sprawy i dokonał ich prawidłowej oceny. Nie budzi bowiem wątpliwości, że pełnomocnik z urzędu ustanowiony dla wnioskodawczynie był umocowany do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia przedmiotowego postanowienia Sądu II instancji oraz że w terminie przewidzianym prawem tego wniosku nie złożył. Wniosku takiego w przepisany terminie nie złożyła także sama wnioskodawczynie, chociaż - jak wynika z oświadczenia adwokat A. B-G., została ona pouczona o takiej konieczności w przypadku podjęcia decyzji o zainicjowaniu postępowania kasacyjnego. Ponadto z akt sprawy wynika, że najpóźniej w dniu 2 grudnia 2015 r. wnioskodawczynie uzyskała wiedzę o wydaniu przez Sąd Apelacyjny postanowienia z dnia 22 lipca 2015 r. W tym stanie rzeczy nie można zarzucać, że Sąd Apelacyjny naruszył art. 169 § 1 i 4 k.p.c. W konsekwencji także zarzut naruszenia przez Sąd II instancji art. 328 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. okazał się niezasadny.

Wobec powyższego Sąd Najwyższy oddalił zażalenie wnioskodawczynie, jako bezzasadne na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c.

jw

a.ł